

Det er rart med dette man i ungdommen nemmer, fortsatte Diriks. Jeg husker ennå alle kommando-ordene fra de dager, enda jeg jo ikke leser gresk nettopp sånn til daglig lenger. Det var riktig det lange kommando-ordet for giv-akt, som Nørregaard hadde anført; men det var et annet og kortere også, eistate hopla sigate, løft våpnene — spyd og skjold — og hold kjeft. Jeg husker en tidlig vårdag i studenterdagene, som jeg kom gående oppover Karl Johans gate på Magnusgårds-siden. Min artiumskamerat, Jens Aars, kom slentrende nedover på den annen side av gaten. Plutselig ramlet et veldig sneras ned fra taket og falt med et klask like foran meg. Da hørte jeg Jens rope over til meg: «eidrare onza», og samtidig gjorde han som om han løftet et skjold for å verge seg mot raset. Jeg ble ham ikke svar skyldig, men ropte over til ham den annen del av kommando-ordet: «oiyare», hold kjeft! Jeg la merke til en pen, eldre herre som stanset opp og så med et anerkjennende smil på oss to unge studenter som konverserte så lett og ledig på gresk. Senere fikk jeg rede på at det var Sophus Bugge. Jeg er sikker på at det har gledet hans sjel.

BRANN I VATERLAND

I gamle dager var det sikkert som en lås at ordet ildebrann aldri ble nevnt uten i forbindelse med setningen: «Det Gud forbjude». En ildebrann var en katastrofe især ved trange trebebyggelser.

Den 18. mai 1693 brøt det ut brann i Vaterland. Det var i et hus hvor Carsten Biørnsens enke bodde «hvorudi den skadelige ildebrand først optendtes og derfor slet intet er berget noget af hendes fattigdom». Flere enker bodde i strøket. Cathrine, Siver Olsens enke fikk såre litet reddet av sitt ringe boskap, hun leide ut to værelser. Marte, Ole Han-

BRÅGE

Livs- og pensjonsforsikring

Hovedkontor Prinsens gt. 22
Telefon sentralbord 42.08.50.

Vi utfører alle slags arbeider
I natursten

ENGAN SKIFERBRUDD

Akersveien 20

Telefon 41 32 54

**FYRINGS-
OLJER**

- ★ RENSLIG
- ★ EFFEKTIV
- ★ ØKONOMISK

NORSK BRÄNDESELOLJE A/S
P. 11.

sens eide selv sitt hus, som brente helt ned, og hun er «derved geraadet i armod».

Anne, Peder Hellekens og Lisbeth, Hans Rasmussens eide også hvert sitt hus. «Disse huuse og gaarder blev gandske i grunden *nedrefne* og ruinerede og eierinderne derved geraadet i yderste armod og fattigdom.» Så godt som den eneste måte å få stanset en brann på i slike strøk var nemlig å lage en branngate, ved hjelp av lange brannhaker, som hver gård skulle være forsynt med, å få revet ned en rekke hus som var truet, så ilden ikke skulle nå de bakenforliggende gårder. Dette forutsatte at det var små en-etasjes stuer, som hverken var panelt ut- eller innvendig. Laftede tømmervegger gikk det lett å få ned, men fastspikret panel krevde ganske annerledes tid. Det var også flere andre som fikk sine hus nedrevet. En gammel enke ved navn Karen budokone, videre Svend Michelsen, dragon, Lars Hofved og Inger Viingaard led alle store tap av sine fattige midler ved at deres hus ble revet og spolert. Thore Jochumsens gård var allerede antent da man gav seg i kast med å rive det.

Det later til å ha vært 10 gårder som strøk med, hvorav halvparten brente ned. Willum sadelmaker hadde dog tilbake et lite bryggerhus. Noen av de brannlidte var selveiende, men omtrent like mange bodde til leie. Den rike assessor Anders Simonsen eide et par av gårdene.

Myndighetene holdt forhør for å bringe skadene på det rene, det er folk i nabolaget som uttaler seg. Dette må ha blitt gjort for å komme de brannlidte til hjelp. Hvorledes denne hjelp ble administrert forteller dog protokollene ikke noe om. Det kunne jo være rimelig at de som fikk sine hus reddet ved at husene mellom dem og brannstrøket ble revet, betalte. Men de var nok fattigfolk som det ikke var lett å få stort kontanter av.

H·C·A·MELBYE

St. Olavs plass¹ Sentr. b. 331486

OSLO

GRENSEN 5-7
CENTRALB. 332785

